

USTAWA
z dnia 18 grudnia 2003 r.

**Opracowano na pod-
stawie: Dz.U. z 2003
r. Nr 228, poz. 2260.**

o zmianie ustawy o Narodowym Banku Polskim oraz o zmianie innych ustaw¹⁾

Art. 1.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. Nr 140, poz. 938, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) opracowywanie statystyki pieniężnej i bankowej, bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej,”;

2) w art. 5:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. NBP może:

1) być członkiem międzynarodowych instytucji finansowych i bankowych,

2) pokrywać ze środków własnych wydatki związane z członkostwem w instytucjach określonych w pkt 1.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. NBP pokrywa ze środków własnych wydatki związane z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Międzynarodowym Funduszu Walutowym.

1b. NBP jest uprawniony do otrzymywania, przypadających Rzeczypospolitej Polskiej od Międzynarodowego Funduszu Walutowego, wszelkich wymagalnych kwot z tytułów finansowanych ze środków własnych NBP, w tym płatności zwrotnych, odsetek i innych dochodów.”;

3) w art. 9 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

---

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się: ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe, ustawę z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, ustawę z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe.

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1998 r. Nr 160, poz. 1063, z 2000 r. Nr 53, poz. 648, Nr 62, poz. 718 i Nr 119, poz. 1252, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 110, poz. 1189 i Nr 154, poz. 1784 i 1800, z 2002 r. Nr 126, poz. 1070 i Nr 141, poz. 1178 oraz z 2003 r. Nr 65, poz. 594, Nr 137, poz. 1303 i Nr 209, poz. 2035.

- „1. Prezes NBP jest powoływany i odwoływany przez Sejm na wniosek Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Kadencja Prezesa NBP wynosi 6 lat. Ta sama osoba nie może być Prezesem NBP dłużej niż przez dwie kolejne kadencje.”;
- 4) w art. 10 uchyla się ust. 2;
- 5) w art. 12:
- a) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) ustala stopy rezerwy obowiązkowej banków i wysokość jej oprocentowania,”;
- b) uchyla się ust. 4;
- 6) w art. 13:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Kadencja członka Rady wynosi 6 lat. Funkcję członka Rady można pełnić tylko jedną kadencję.”;
- b) w ust. 7 uchyla się zdanie drugie,
- c) ust. 8 uchyla się;
- 7) art. 15 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 15. W posiedzeniach Rady uczestniczą wiceprezisi NBP bez prawa udziału w głosowaniu.”;
- 8) w art. 16:
- a) w ust. 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
- „Posiedzenie Rady może być zwołane również na pisemny wniosek co najmniej 3 członków Rady.”;
- b) dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. W czasie nieobecności Przewodniczącego posiedzeniu przewodniczy jeden z członków Rady.”;
- c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Tryb działania Rady oraz wyboru członka, który przewodniczy obradom podczas nieobecności Przewodniczącego Rady, określa regulamin uchwalony przez Radę większością głosów.”;
- 9) w art. 17:
- a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:
- „2a. Członków Zarządu NBP powołuje i odwołuje Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa NBP.
- 2b. Członkowie Zarządu NBP są powoływani na okres 6 lat. Przepisy art. 9 ust. 2, art. 13 ust. 3 i ust. 5-7 stosuje się odpowiednio.”;
- b) w ust. 4:
- pkt 1 uchyla się,
- pkt 12 otrzymuje brzmienie:
- „12) sporządzanie rocznego sprawozdania finansowego NBP,”;

10) w art. 22 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje ust. 2 w brzmieniu:

„2. Prezes NBP i inni przedstawiciele organów NBP, o których mowa w art. 6, są obowiązani do przedstawienia informacji i udzielenia wyjaśnień dotyczących polityki pieniężnej i działalności NBP przed Sejmem i Senatem oraz ich komisjami.”;

11) w art. 23:

a) w ust. 1 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) roczne zestawienie międzynarodowej pozycji inwestycyjnej,”

b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) uczestniczący w obrotach z zagranicą - przekazują NBP dane niezbędne do sporządzenia bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej.”

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a i 2b w brzmieniu:

„2a. Podmioty uczestniczące w rozliczeniach pieniężnych i rozrachunkach międzybankowych przekazują, na żądanie NBP, dane niezbędne do dokonywania ocen funkcjonowania rozliczeń pieniężnych i rozrachunków międzybankowych.

2b. Minister właściwy do spraw instytucji finansowych, po zasięgnięciu opinii Prezesa NBP, określa, w drodze rozporządzenia, sposób, zakres i terminy realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 2a, kierując się potrzebą zapewnienia NBP dostępu do informacji niezbędnych do wykonywania jego obowiązków wynikających z ustawy oraz odrębnych przepisów.”

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dane indywidualne, o których mowa w ust. 2, 2a i 3, mogą być wykorzystywane wyłącznie do sporządzania zestawień statystycznych, opracowań, ocen i bilansów oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej i nie mogą być udostępniane osobom trzecim.”

e) ust. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„6. Zestawienia statystyczne, opracowania i oceny zawierające dane indywidualne, o których mowa w ust. 2, 2a i 3, umożliwiające powiązanie ich z konkretnym podmiotem lub zidentyfikowanie konkretnego podmiotu – w szczególności, jeżeli do sporządzenia zestawienia, opracowania lub oceny wykorzystano dane dotyczące mniej niż trzech podmiotów lub gdy udział danych dotyczących jednego podmiotu, wykorzystanych w zestawieniu, opracowaniu lub ocenie jest większy niż trzy czwarte całości – nie mogą być udostępniane osobom trzecim.

7. Prezes NBP może udostępnić dane indywidualne, o których mowa w ust. 2, 2a i 3, oraz zestawienia statystyczne, opracowania i oceny, o których mowa w ust. 6. Szczegółowe zasady i tryb udostępniania określa Zarząd NBP, uwzględniając przedmiot i cel działalności podmiotów, którym dane mają być przekazane, a w przypadku podmiotów zagranicznych również przestrzeganie zasady wzajemności oraz zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej.”;

12) w art. 39:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Stopa rezerwy obowiązkowej może być zróżnicowana ze względu na umowny okres przechowywania środków pieniężnych, rodzaj waluty, a także rodzaj dokonywanych operacji finansowych stanowiących źródło pozyskania środków.”,

b) w ust. 2 uchyla się zdanie drugie,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Środki pieniężne z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej przekazywane są bankom, z zastrzeżeniem ust. 5.”,

d) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Na wyodrębniony rachunek w NBP przekazuje się:

- 1) 80% środków pieniężnych z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej utrzymywanej w 2004 roku,
  - 2) 60% środków pieniężnych z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej utrzymywanej w 2005 roku,
  - 3) 50% środków pieniężnych z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej utrzymywanej w 2006 roku
- z przeznaczeniem na cele związane z prefinansowaniem oraz współfinansowaniem zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z funduszy pomocowych Unii Europejskiej.”;

13) art. 40 otrzymuje brzmienie:

„Art. 40. 1. Zarząd NBP ustala:

- 1) zasady i tryb naliczania oraz utrzymywania rezerwy obowiązkowej,
  - 2) rodzaje środków pieniężnych, których nie dotyczy obowiązek utrzymywania rezerwy obowiązkowej,
  - 3) zasady naliczania oprocentowania rezerwy obowiązkowej i przekazywania środków pieniężnych należnych z tytułu tego oprocentowania.
2. Zarząd NBP może określać wysokość zapasu gotówki w złotych, którego utrzymywanie w kasach bankowych będzie równoznaczne z utrzymywaniem rezerwy obowiązkowej w NBP.
3. Do przekazywania środków, o którym mowa w art. 39 ust. 5, stosuje się zasady dotyczące przekazywania środków pieniężnych z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej ustalone dla banków.”;

14) w art. 42 dodaje się ust. 5-7 w brzmieniu:

- „5. Umowa o kredyt refinansowy może zostać rozwiązana przez każdą ze stron za siedmiodniowym terminem jej wypowiedzenia.
6. Jeżeli sytuacja finansowa banku korzystającego z kredytu refinansowego ulega pogorszeniu w stopniu zagrażającym terminowej spłacie kredytu, albo bank ten nie przestrzega istotnych postanowień umowy kredytowej, NBP

może wypowiedzieć tę umowę i zażądać wcześniejszej spłaty kredytu, w całości lub w części, w terminie krótszym niż określony w tej umowie.

7. Do umowy o kredyt refinansowy stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 25 ust. 3, ze zmianami wynikającymi z niniejszej ustawy.”;

15) w art. 48:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) sprzedawać i kupować dłużne papiery wartościowe w operacjach otwartego rynku,”,

b) dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) otwierać rachunki lokat terminowych banków”;

16) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. NBP może przyjmować do przechowania i administrowania oraz jako przedmiot zabezpieczenia papiery wartościowe, w tym papiery wartościowe, których jest emitentem.”;

17) po art. 50 dodaje się art. 50a w brzmieniu:

„Art. 50a. W przypadku zabezpieczenia wierzytelności NBP, zaspokojenie roszczeń NBP jako zastawnika następuje w sposób przewidziany w Kodeksie cywilnym albo – jeżeli umowa z zastawcą tak stanowi – przez sprzedaż przedmiotu zastawu przez NBP w imieniu zastawcy lub przejęcie go przez NBP.”;

18) w art. 52 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. NBP wykonuje kontrolę w zakresie ustalonym w przepisach prawa dewizowego.”;

19) art. 55 otrzymuje brzmienie:

„Art. 55. Pracownicy NBP oraz członkowie Rady, Komisji i organów opiniodawczo-doradczych przy Zarządzie NBP są obowiązani do nieujawniania osobom nieupoważnionym informacji, z którymi zapoznali się w trakcie wykonywania swoich obowiązków, w tym informacji objętych tajemnicą bankową na podstawie ustawy, o której mowa w art. 25 ust. 3, informacji objętych ochroną na podstawie przepisów dotyczących ochrony informacji niejawnych, jak również innych informacji chronionych ustawowo. Obowiązek ten trwa również po rozwiązaniu stosunku pracy, a także po ustaniu członkostwa w Radzie, Komisji lub wspomnianych wyżej organach.”;

20) art. 60-62 otrzymują brzmienie:

„Art. 60. Funduszami własnymi NBP są fundusz statutowy i fundusz rezerwowy.

Art. 61. Fundusz statutowy NBP wynosi 1,5 miliarda złotych.

Art. 62. 1. Fundusz rezerwowy jest tworzony z odpisów z zysku NBP, dokonywanych w terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego NBP, aż do osiągnięcia przez ten fundusz równowartości funduszu statutowego.

2. Wysokość odpisów, o których mowa w ust. 1, wynosi 5% rocznego zysku.
3. Fundusz rezerwowy może być przeznaczony wyłącznie na pokrycie strat bilansowych NBP.”;

21) uchyla się art. 63;

22) art. 64 i 65 otrzymują brzmienie:

„Art. 64. NBP prowadzi gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego.

Art. 65. NBP tworzy rezerwę na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych. Zasady tworzenia i rozwiązywania tej rezerwy określa Rada.”;

23) w art. 68 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Rokiem sprawozdawczym (obrotowym) NBP jest rok kalendarzowy.

3. Zasady rachunkowości NBP, wzór bilansu, rachunku zysków i strat oraz zawartość informacji dodatkowej określa Rada.”;

24) art. 69 otrzymuje brzmienie:

„Art. 69. 1. Roczne sprawozdanie finansowe NBP podlega badaniu przez biegłego rewidenta wybranego przez Radę.

2. Koszty badania, o którym mowa w ust. 1, ponosi NBP.

3. W terminie do dnia 30 kwietnia roku następnego po roku obrotowym Prezes NBP przedstawia roczne sprawozdanie finansowe NBP Radzie Ministrów, która podejmuje decyzję w sprawie jego zatwierdzenia.

4. W terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego NBP część rocznego zysku NBP (wpłata z zysku NBP) podlega odprowadzeniu do budżetu państwa.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.³⁾) w art. 105 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) Narodowemu Bankowi Polskiemu, w związku z wykonywaniem kontroli oraz zbieraniem danych niezbędnych do sporządzania bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej, a także innym bankom uprawnionym do pośredniczenia w dokonywaniu przez rezydentów przekazów pieniężnych za granicę oraz rozliczeń w kraju z nierezydentami, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz.U. Nr 141, poz. 1178).”.

Art. 3.

---

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i poz. 1387 i Nr 241, poz. 2074 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535 i Nr 65, poz. 594.

W ustawie z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz.U. Nr 119, poz. 1252, z późn. zm.⁴⁾) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) banku zrzeszającym - należy przez to rozumieć Gospodarczy Bank Wielkopolski Spółka Akcyjna w Poznaniu, Bank Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna w Warszawie, Mazowiecki Bank Regionalny Spółka Akcyjna w Warszawie, jak również bank powstały w wyniku połączenia się co najmniej dwóch z tych banków, pod warunkiem że zrzesza co najmniej jeden bank spółdzielczy na zasadach określonych w art. 16 i którego fundusze własne stanowią co najmniej czterokrotność kwoty określonej w art. 32 ust. 1 ustawy - Prawo bankowe, z zastrzeżeniem art. 28,„

Art. 4.

W ustawie z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz.U. Nr 141, poz. 1178) w art. 30 ust. 1 i 3 oraz w art. 32 wyrazy „bilansów należności i zobowiązań zagranicznych państwa” zastępuje się wyrazami „międzynarodowej pozycji inwestycyjnej”.

Art. 5.

1. Przepisy art. 13 ust. 7 i 8 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym stosuje się do Rady Polityki Pieniężnej i członków tej Rady, powołanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.
2. Przepis art. 17 ust. 2b ustawy, o której mowa w art. 1, dodany niniejszą ustawą, stosuje się do członków Zarządu Narodowego Banku Polskiego powoływanych po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6.

1. Z dniem 31 grudnia 2003 r. środki funduszu rezerwowego Narodowego Banku Polskiego podlegają przekazaniu na fundusz statutowy Narodowego Banku Polskiego do wysokości określonej w art. 61 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.
2. Przepis art. 62 ust. 2 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się od dnia przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.
3. Do badania rocznego sprawozdania finansowego Narodowego Banku Polskiego, sporządzonego według stanu na dzień 31 grudnia 2003 r., stosuje się przepis art. 69 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 7.

Przepisy art. 12 ust. 2 pkt 2, art. 39 i art. 40 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się od dnia przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

---

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 111, poz. 1195, z 2002 r. Nr 141, poz. 1178 i Nr 216, poz. 1824 oraz z 2003 r. Nr 137, poz. 1303.

Art. 8.

Do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą, zachowują moc dotychczasowe przepisy wykonawcze, o ile nie są z nią sprzeczne.

Art. 9.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., z wyjątkiem art. 6 ust. 1, który wchodzi w życie z dniem 31 grudnia 2003 r.